

«Қазақстанның экспорттық-
кредиттік агенттігі» АҚ
Директорлар кеңесінің
2025 жылғы «28» ақпандағы № 03
хаттамасына
№ 17 қосымша

«Бекітілді»
«Қазақстанның экспорттық-
кредиттік агенттігі» АҚ
Директорлар кеңесінің
2025 жылғы «28» ақпандағы
№ 03 хаттама шешімімен

**«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік
қоғамының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты**
(2025 жылғы 01 қазандағы жағдай бойынша өзгерістер мен толықтырулармен)

Астана қ., 2025 жыл

ІНҚ БОЙЫНША ТҮЙІНДЕМЕ

ІНҚ атауы	«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты
ІНҚ иесі	Комплаенс-қызмет
Қолжетімділік деңгейі	Жалпыға қолжетімді
Құрылымдық бөлімшелерді ІНҚ-мен таныстыру бойынша іс-шаралар	«Ішкі портал» желілік дискіге ІНҚ орналастырылған күннен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде электрондық пошта арқылы тарату

Мазмұны

1-тарау. Жалпы ережелер	4
2-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаттары, қағидаттары, міндеттері 6	
2-1 тарау. Парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесі.....	8
3-тарау. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың түрлері	8
4-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары.....	9
5-тарау. Сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу шаралары	9
6-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг.....	11
7-тарау. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау	12
8-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар.....	13
9-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер	13
10-тарау. Мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу.....	16
11-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру	16
12-тарау. Қаржылық бақылау шаралары.....	17
13-тарау. Сыйға тарту, сыйлықтар, өзге де қызметтер (назар белгілері) қабылдау	18
14-тарау. Сыбайлас жемқорлық көріністері туралы хабарламаларды қарау тәртібі	19
15-тарау. Жауапкершілік	20
16-тарау. Қорытынды ережелер	21
1-қосымша.....	23
2-қосымша.....	27
3-қосымша.....	28
4-қосымша.....	30
5-қосымша.....	31
6-қосымша.....	31
7-қосымша.....	31
8-қосымша.....	31
9-қосымша.....	31
10-қосымша.....	31
11-қосымша.....	31
12-қосымша.....	31
13-қосымша.....	32
14-қосымша.....	33
15-қосымша.....	35
16-қосымша.....	36
17-қосымша.....	37
18-қосымша.....	40

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (бұдан әрі – Саясат) Қазақстан Республикасының заңнамасына және «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) өзге де ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

1-1. Қоғамның Даму жоспарында Қоғамның тұрақты даму басымдығын мойындалған. Қоғамда сыбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген түріне тыйым салынады.

1–2. Қоғамда парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесі әзірленді, енгізілді және қолдау көрсетіледі.

1–3. Қоғам ішкі процестерді жетілдіруді, қызметкерлер мен өзге де мүдделі тараптардың хабардарлығын арттыруды, сондай-ақ қабылданатын шаралардың тиімділігін тұрақты бағалауды және тиісті түзету іс-қимылдарын енгізуді қоса алғанда, парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесін ұдайы жақсарту жөнінде міндеттеме алады.

1–4. Парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесін қолдану саласы Қоғамның барлық қызметіне және барлық құрылымдық бөлімшелеріне қолданылады.

1–5. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар мен Қоғам қызметкерлері Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының талаптарын, сондай-ақ парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесінің талаптарын сақтауға міндетті.

2. Саясат мынаны белгілейді:

1) қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы негізгі ережелер;

2) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу жөніндегі басқару және ұйымдастыру негіздері;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, олардың туындау тәуекелдерін азайту, сондай-ақ олардың салдарын барынша азайту және (немесе) жою жөніндегі іс-шаралар;

4) қоғам қызметкерлерінде Қазақстан Республикасы заңнамасының және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарының талаптарын мүлтіксіз сақтау жөніндегі мінез-құлық мәдениетін тәрбиелеу.

3. Саясатта келесі негізгі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) әкімшілік-шаруашылық функциялары - Қазақстан Республикасының заңдарында және ішкі нормативтік құжаттарда белгіленген тәртіппен берілген, Қоғамның теңгеріміндегі мүлікті басқару және оған иелік ету құқығы;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг-қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы құқық қолдану практикасының жай-күйіне, сондай-ақ қоғамның сыбайлас жемқорлық деңгейін қабылдауы мен бағалауына қатысты ақпаратты жинау, өңдеу, қорыту, талдау және бағалау жөніндегі қызметі;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер - Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңында белгіленген және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға бағытталған шектеулер;

4) жақын туыстары – ата-аналары (ата-анасы), балалары, асырап алушылары, асырап алынғандары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері;

5) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау - Қоғамның сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу жөніндегі қызметі;

6) инсайдерлік ақпарат - Қоғамның бағалы қағаздары (туынды қаржы құралдары), олармен жасалатын мәмілелер туралы, сондай-ақ ол жүзеге асыратын қызмет туралы коммерциялық құпияны құрайтын анық ақпарат, сондай-ақ үшінші тұлғаларға белгісіз, ашылуы бағалы қағаздар (туынды қаржы құралдары) құнының өзгеруіне және Қоғам

қызметіне әсер етуі мүмкін өзге де ақпарат. Инсайдерлік ақпарат пайда болған сәттен бастап және Қазақстан Республикасының заңнамасына және/немесе Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес тұлғалардың шектеусіз тобына ашылған сәтке дейін инсайдерлік ақпарат болып табылады;

7) Комплаенс-қызмет – Қоғамның Директорлар кеңесіне тікелей бағынатын және есеп беретін, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға), терроризмді қаржыландыруға және Қоғам қызметінде жаппай қырып-жою қаруын таратуды қаржыландыруға қарсы іс-шараларды ұйымдастыруды және жүргізуді, Қоғам қызметінің Қазақстан Республикасы заңнамасының, халықаралық стандарттардың, ішкі стандарттардың, Қоғамның ішкі құжаттары талаптарына сәйкестігін ішкі бақылауды жүзеге асыратын, Қоғамның Комплаенс-тәуекелді басқару жөніндегі саясаты және комплаенс-бақылау функцияларын іске асыратын, сыбайлас жемқорлық пен алаяқтыққа қарсы іс-қимыл жүйесін және оның жұмысын ұйымдастыратын, Қоғамның парақорлықпен күрес менеджменті жүйесін әзірлеуді, жұмыс істеуін, тұрақты жақсартуды бақылау үшін жауапкершілік және өкілеттіктер берілген, сондай-ақ Комплаенс-қызмет туралы ережеге сәйкес өзге де функцияларды іске асыру үшін жауапты Қоғамның құрылымдық бөлімшесі;

8) мүдделер қақтығысы - қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық міндеттерін орындамауына және (немесе) тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

9) контрагент - қоғам азаматтық заңнамамен реттелетін қатынастарға түскен немесе оған кіруді жоспарлап отырған жеке немесе заңды тұлға;

10) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық - заңда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген, сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);

11) сыбайлас жемқорлық тәуекелі - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

12) сыбайлас жемқорлық -қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамның, қоғам қызметкерінің өзінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерді жеке өзі немесе делдалдар арқылы мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында не үшінші тұлғалар үшін заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарға игіліктер мен артықшылықтар беру жолымен пара беру;

13) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) - қылмыстық құқық бұзушылықтардан түсетін кірістерді білдіретін мүлікті конверсиялау немесе аудару түріндегі мәмілелер жасау арқылы Қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті заңды айналымға тарту не мұндай мүлікті иелену және пайдалану, оның шынайы сипатын, көзін жасыру немесе жасыру, егер мұндай мүлік қылмыстық құқық бұзушылықтардан түсетін кірістерді білдіретіні, сол сияқты Қылмыстық жолмен алынған ақшаны және (немесе) өзге де мүлікті жария етудегі делдалдық ететіні белгілі болса, орналасқан жері, билік ету тәсілі, орнын ауыстыру, мүлікке немесе оның тиесілілігіне құқықтар;

14) Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлға - қоғамда тұрақты, уақытша не арнайы өкілеттік бойынша ұйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын тұлға;

15) алаяқтық - біреудің мүлігін ұрлау немесе алдау немесе сенімге қиянат жасау арқылы басқа біреудің мүлігіне құқық алу;

16) алаяқтық әрекеттер - Қоғам есебінен пайда алу және (немесе) оған материалдық және (немесе) материалдық емес залал келтіру мақсатында Қоғам қызметкерлерінің, сондай-ақ өзге де жеке және (немесе) заңды тұлғалардың қасақана әрекеттері немесе әрекетсіздігі;

17) ұйымдастыру-өкімдік функциялары - Қазақстан Республикасының заңдарында және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген тәртіппен Қоғам

қызметкерлерінің орындауы үшін міндетті бұйрықтар мен өкімдер шығаруға, сондай-ақ Қоғам қызметкерлеріне қатысты көтермелеу шаралары мен тәртіптік жазаларды қолдануға берілген құқық;

18) ресми рәсімдерді жеңілдетуі үшін төлемдер (facilitation payments) - қолданыстағы заңнамада немесе Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында көзделмеген және төлеушінің Қазақстан Республикасының заңнамасына, шартқа сәйкес немесе өзге де негіздер бойынша құқығы бар әкімшілік рәсімді (іс-қимылды) орындауды жеделдету немесе жеңілдету мақсатында ұсынылатын төлемдер немесе өзге де артықшылықтар;

19) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың, Қоғам қызметкерлерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі;

20) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл-сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және жою жөніндегі өз өкілеттіктері шегінде қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын адамдардың, Қоғам қызметкерлерінің қызметі олардың салдары;

21) қызметкер -Қоғамда басқарушы қызметін атқаратын тұлғаларды қоспағанда, қоғаммен еңбек қатынастарында тұратын және еңбек шарты бойынша жұмысты тікелей орындайтын жеке тұлға;

22) жекжаттар - ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-сіңлілері, жұбайының (жолдасының) ата-аналары мен балалары;

22-1) ПҚМЖ — парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесі;

23) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган - Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын қалыптастыруды және іске асыруды және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үйлестіруді, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуды, анықтауды, жолын кесуді, ашуды және тергеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган және оның аумақтық бөлімшелері.

2-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мақсаттары, қағидаттары, міндеттері

4. Саясаттың мақсаты сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және анықтау шараларын күшейту, сондай-ақ қоғамда сыбайлас жемқорлыққа шыдамсыздық ахуалын қалыптастыру болып табылады.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатына қол жеткізу мынадай міндеттерді шешу арқылы іске асырылады:

1) Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік ахуалын қалыптастыру және еңбек пен (немесе) лауазымдық міндеттерін орындау кезінде адалдық пен ашықтық қағидаттарын сақтау;

2) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін жағдайлар мен себептерді анықтау және олардың салдарын жою;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға және Қоғамды, басқарушылық функцияларды орындайтын тұлғаларды және Қоғам қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық пен өзге де құқыққа қарсы қызметке тарту тәуекелдерін барынша азайтуға бағытталған тиімді механизмдерді, рәсімдерді, бақылау және өзге де іс-шараларды құру;

4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және өзге де құқыққа қарсы әрекеттер (әрекетсіздік) үшін жауапкершілік шараларын қолдануды қамтамасыз ету.

6. Қоғам өз қызметі шеңберінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың мынадай қағидаттарын басшылыққа алады:

1) нөлдік төзімділік қағидаты (кез келген нысанда және көріністе сыбайлас жемқорлықты қабылдамау) - Қоғамның басқару функцияларын орындайтын тұлғалар мен қызметкерлері үшін тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе қандай да бір делдалдық арқылы сыбайлас жемқорлық және өзге де құқыққа қарсы іс-қимылдарға қатысуға толық тыйым салу;

2) басшылықтың бейілділігі және «жоғарыдан тонды» белгілеу – Қоғамның Директорлар кеңесі сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік мәдениетін қалыптастыруда шешуші рөл атқарады. Қоғамның Директорлар кеңесі мен Басқармасының мүшелері сыбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген нысандарына және барлық деңгейлерде ашық және тұрақты түрде бітіспес қарым-қатынас туралы мәлімдейді, осы қағидатты жеке мысалмен көрсетіп, сақтап, іске асырады;

3) тиісті байқампаздық қағидаты - Қоғам контрагенттермен, Қоғамдағы бос лауазымдарға орналасуға кандидаттармен немесе өзге де үшінші тұлғалармен іскерлік қатынастарды орнату/жалғастыру кезінде олардың сенімділігін және мүдделер қақтығысының болмауын уақтылы тексере отырып, тиісті байқампаздық танытады;

4) сыбайлас жемқорлық профилактикасы қағидаты - Қоғам сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша алдын ала профилактикалық шаралар қабылдайды, яғни корпоративтік мәдениет элементтерін, ұйымдық құрылымды, ең алдымен сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтауға және оларды барынша азайтуға бағытталған қағидалар мен рәсімдерді енгізу;

5) сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдердің тиімділігі – Қоғам оларды іске асырудың қарапайымдылығын елеулі нәтиже алуды қамтамасыз ететін ашық, айқын, орындалатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдерді енгізеді. Қоғам қолданыстағы бақылау рәсімдерінің тиімділігін бағалайды және тиімсіз болған жағдайда оларды жетілдіреді;

6) жазаның бұлтартпаушылық қағидаты – Қоғам сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың кез келген нысандары мен көріністеріне және корпоративтік басқарудың барлық деңгейлерінде бітіспес көзқарас туралы мәлімдейді. Кінәлі тұлғаларды жауапқа тарту Қоғамдағы атқаратын лауазымы мен жұмыс өтіліне және олармен өзге де өзара қарым-қатынастарға қарамастан Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады;

7) мониторинг және бақылау – Комплаенс-қызмет сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің жағдайына мониторингті жүзеге асырады, сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бойынша енгізілген рәсімдердің сақталуын және олардың тиімділігін бақылайды;

8) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға тарту - Қоғам басқарушылық функцияларды атқаратын тұлғаларды және Қоғам қызметкерлерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың ережелері туралы хабардар етеді және олардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға, сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті дамытуға белсенді қатысуын, сондай-ақ Қоғамда басқарушылық функцияларды атқаратын тұлғалардың және Қоғамда сатып алуларды ұйымдастыру және өткізу бойынша шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысының Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауын құптайды;

9) мүдделер қақтығысына жол бермеу - Қоғамның басқару функцияларын атқаратын тұлғалар мен қызметкерлері Қоғам мүдделерімен мүдделер қақтығысы болған жағдайда Қоғамда шешімдер қабылдауға тікелей немесе жанама әсер етпеуге тиіс;

10) Қоғам қызметкерлерін және Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) өзге де тұлғаларды қорғау және қудалаудың болмау кепілдіктерін қамтамасыз ету;

11) мүдделі тараптардың Қоғамдағы ПҚМЖ-ның тиімді жұмыс істеуіндегі үміттері мен талаптарын қанағаттандыру.

2-1 тарау. Парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесі

6-1. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық тәуекелін тиімді басқару мақсатында Комплаенс-қызмет жылына кемінде 1 (бір) рет ПҚМЖ-ға әсер ететін осы Саясатқа 16-қосымшаға сәйкес нысан бойынша сыртқы және ішкі факторларға SWOT-талдау және осы Саясатқа 17-қосымшаға сәйкес мүдделі тараптардың үміттері мен қажеттіліктеріне талдау жүргізеді.

6-2. SWOT-талдау, мүдделі тараптардың талаптарын айқындау, Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау нәтижелері бойынша осы Саясатқа 18-қосымшада көзделген нысан бойынша Қоғам Басқармасы бекітетін ПҚМЖ мақсаттары мен оларға қол жеткізу жөніндегі іс-шаралар белгіленеді.

ПҚМЖ мақсаттары және оларға қол жеткізу жөніндегі Қоғам Басқармасы бекіткен іс-шаралар Комплаенс-қызмет тарапынан мониторингке жатады.

Қоғам басқармасы белгіленген іс-шаралардың орындалуына қарай ПҚМЖ мақсаттарын қайта қарайды.

6-3. Комплаенс-қызмет жылына кемінде 1 (бір) рет ПҚМЖ жұмысының нәтижелілігіне талдау жүргізеді және ПҚМЖ мониторингі мен талдауын жүзеге асыруды регламенттейтін Қоғамның ішкі құжатына сәйкес Қоғам басқармасына осындай талдау нәтижелерін ұсынады.

6-4. Қоғам Басқармасы жылына кемінде 1 (бір) рет Комплаенс-қызметтің ПҚМЖ жұмысының нәтижелілігі туралы талдау нәтижелерін қарайды және қажет болған жағдайда ПҚМЖ жақсарту мақсатында шешім қабылдайды.

6-5. Комплаенс-қызмет пен Қоғам басқармасы жүргізген ПҚМЖ-ның жұмыс істеу нәтижелілігін талдау қорытындыларын Комплаенс-қызмет жылына кемінде 1 (бір) рет Қоғамның Директорлар кеңесінің қарауына ұсынады.

6-6. Қоғамның Директорлар кеңесі жылына кемінде 1 (бір) рет Комплаенс-қызмет ұсынған Қоғамның Комплаенс-қызметі және Басқармасы тарапынан жүргізілген ПҚМЖ жұмысына талдау жүргізудің жазбаша нәтижелерін қарайды және қажет болған жағдайда оның нәтижелері бойынша ПҚМЖ жақсарту мақсатында өзгерістердің қажеттілігін және (немесе) мүмкіндігін айқындайды.

3-тарау. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың түрлері

7. Қоғамда сыбайлас жемқорлық қылмыстар/құқық бұзушылықтар, алаяқтық әрекеттер жасауға, оның ішінде төмендегіге толық тыйым салынған:

1) пара беру не алу, сондай-ақ пара беру, оның ішінде формальды рәсімдерді жеңілдету (facilitation payments) делдалдығы;

2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамаға сәйкес өзге де мүліктік игіліктерді және (немесе) артықшылықтарды алу немесе алып қою;

3) қаржылық есептілікті қасақана бұрмалау;

4) қоғам активтерін заңсыз пайдалану және (немесе) иемдену және (немесе) ұрлау: ақша қаражатын ұрлау, ақша қаражатын мақсатсыз пайдалану, негізгі құралдарды, тауар-материалдық құндылықтарды ұрлау;

5) Сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер, лауазымдық өкілеттіктерді теріс пайдалану және лауазымдық өкілеттіктерді асыра пайдалану: мүліктік пайда алу үшін өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және олармен байланысты мүмкіндіктерді пайдалану, құжаттар жалғандығы және (немесе) қол сұғуда көрсетілген тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді сатып алуды жүзеге асыру кезінде бұзушылықтар, Тауарларға, жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге бағаны қасақана асыра бағалау немесе төмендету

ақшалай сыйақылар, сыйлықтар не өзге де пайда алу, Қоғам қызметі үшін маңызы бар, оның ішінде ақпараттық жүйелердегі ақпаратты қасақана жою немесе олардағы мәліметтерді өзгерту, үшінші тұлғалардың ақпаратына жеке мақсаттарда заңсыз қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін немесе жеке мақсаттарда бағдарламаларды енгізу;

б) контрагенттер қосымша пайда алу мақсатында жасайтын іс-әрекеттер, соның салдарынан қоғамға және (немесе) мемлекетке залал келтірілуі мүмкін өзге де іс-әрекеттер;

7) контрагенттердің алдау не жаңылыстыру және қоғам есебінен пайда алу мақсатында көрінеу жалған, өзгертілген не бұрмаланған ақпарат беруі;

8) пайда алу және (немесе) қызметіне залал келтіру және (немесе) қоғамның беделіне теріс ықпал ету мақсатында қоғамның ақпараттық жүйелеріне рұқсатсыз кіруге немесе құпия ақпаратты иемденуге бағытталған іс-әрекеттер;

9) Қылмыстық жолмен алынған кірістерді, инсайдерлік мәмілелерді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың өзге де түрлерін заңдастыру (жылыстату).

4-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары

8. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шараларына мыналар жатады:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторинг;

2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау;

3) сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру және оқыту;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды, сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықтарды және қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) тәуекелдеріне жол бермеу немесе азайту жөніндегі рәсімдерді бекіту;

5) Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың және сатып алуды, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысының қабылдауы;

б) сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды, ПҚМЖ талаптарын қалыптастыру және сақтау;

7) қаржылық бақылау шаралары;

8) мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу;

9) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасында көзделген мерзімдер мен тәртіппен Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша атқарылған жұмыс туралы есептілікті ұсыну;

10) қоғамның контрагенттерімен осы Саясаттың соңғы ережелерін сақтауға, контрагенттердің өздерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдерін әзірлеуге, контрагенттермен жасалатын келісімдер мен сыбайлас жемқорлыққа қарсы шарттардың мәтініне енгізуге қатысты мәселелерді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында көзделген өзге де шараларды келісу;

11) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасында және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында көзделген өзге де шаралар.

9. Қоғамның қызметінде Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) тәуекелдерін болдырмау немесе азайту жөніндегі рәсімдер Қоғамның Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға, жаппай жою қаруын таратуды қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мақсатында Қоғамның ішкі бақылау қағидаларымен реттеледі.

5-тарау. Сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу шаралары

10. Сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл осы Саясатта және Қоғамның тиісті ішкі нормативтік құжаттарында көзделген тәртіппен, оның ішінде мынадай шараларды тұрақты негізде қолдану арқылы жүзеге асырылады:

1) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының нормаларын түсіндіру, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша Қоғам қызметкерлері үшін оқыту іс-шараларын жүргізу арқылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру;

2) Қоғам қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық және (немесе) алаяқтық қызметке тарту тәуекелдерін уақтылы болжау және азайту;

3) сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың кез келген нысандары мен көріністерінің алдын алу, анықтау және жолын кесу;

4) ПҚМЖ, сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі нормативтік құжаттарды, ұйымдастыру шаралары мен рәсімдерін әзірлеу, енгізу және қолдану;

5) Қоғам қызметкерлерінің және Қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың осы ПҚМЖ, Саясатта, Іскерлік әдеп кодексінде және Қоғамның өзге де ішкі нормативтік құжаттарында көзделген шектеулерді, тыйымдар мен міндеттерді сақтауын бақылау;

6) қоғамның бизнес-процестерінің ағымдағы мониторингі, әлеуетті осалдықтарды талдау, сыбайлас жемқорлық көріністері мен алаяқтық әрекеттерді іске асыру тәуекелдерін барынша азайтатын барабар шараларды ұйымдастыру және қабылдау бойынша ұсынымдар мен ұсыныстар дайындау;

7) мәмілелердің ерекше санаттарына және (немесе) контрагенттермен және (немесе) белгілі бір лауазымдарды атқаратын қызметкерлердің немесе Қоғамдағы бос жұмыс орындарына кандидаттардың, оның ішінде аутстафинг қызметкерлерінің белгілі бір санаттарына қатысты жоспарланатын немесе қолданыстағы өзара қатынастарға қатысты кешенді тексеруді жүзеге асыру;

8) мүдделердің ықтимал қақтығысын реттеу мақсатында Қоғамның үлестес тұлғаларын есепке алу;

9) Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарының жобаларында сыбайлас жемқорлық нормаларының болуы тұрғысынан комплаенс-сараптама жүргізу және қажет болған жағдайда тиісті ескерту шараларын қолдану;

10) құпия ақпаратқа рұқсатсыз қолжетімдіктің алдын алу мақсатында Қоғамда ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету;

11) Қоғам қызметкерлерінің, өзге де жеке және (немесе) заңды тұлғалардың басқарушылық функцияларды атқаратын тұлғалар мен Қоғам қызметкерлері тарапынан ықтимал сыбайлас жемқорлық көріністері туралы хабарламаларын қарау және олар бойынша кері байланыс беру;

12) Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық немесе алаяқтық белгілері бар басқарушылық функцияларды атқаратын тұлғалар немесе Қоғам қызметкерлері тарапынан заңсыз әрекеттер (әрекетсіздіктер) туралы хабарламалар бойынша қызметтік тергеп-тексерулер жүргізу;

13) жасанды бизнес-қажеттілік құру және Қоғамның жоспарлы бюджеттік шығыстарын асыра бағалау жағдайларының алдын алу;

14) мүдделер қақтығысына жол бермеу және шешу, мүдделер қақтығысы туралы ақпаратты ашу қағидаттарын, мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда Қоғам қызметкерлерінің шешім қабылдау механизмдері мен мінез-құлық нормаларын белгілеу;

15) қоғамның және қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын адамдардың қызметі туралы бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдардың мониторингі;

16) сыбайлас жемқорлыққа және алаяқтыққа қарсы іс-қимыл, құқық бұзушылықтардың алдын алу мен жол бермеу бойынша өз қызметін үйлестіру мақсатында Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарымен өзара іс-қимылды жүзеге асыру;

17) Қоғамның Директорлар кеңесі мен Басқармасына Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа және алаяқтыққа қарсы іс-қимыл жүйесінің жағдайы туралы, сондай-ақ атқарылған жұмыстың нәтижелері туралы есептілікті ұсыну;

18) Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін сыбайлас жемқорлық пен алаяқтық тәуекелдеріне жол бермеу, алдын алудың немесе оларға қарсы іс-қимылдың өзге де шаралары.

6-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг

11. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің мақсаты Қоғамның бизнес-процестерінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша құқық қолдану практикасын бағалау болып табылады.

12. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторингтің міндеті Қоғамның бизнес-процестеріндегі сыбайлас жемқорлық көріністеріне ықпал ететін проблемалық мәселелерді зерделеу болып табылады.

13. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің мәні Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы құқық қолдану практикасының жағдайына, сондай-ақ Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық деңгейін қабылдау мен бағалауға қатысты ақпарат болып табылады.

14. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг жүргізу үшін дереккөздер:

1) құқықтық статистика органдарының деректері;

2) жеке және заңды тұлғалардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі өтініштері;

3) үкіметтік емес және халықаралық ұйымдардың мәліметтері;

4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша әлеуметтік сауалнамалардың деректері;

5) бұқаралық ақпарат құралдарындағы жарияланымдар;

6) Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де ақпарат көздері.

15. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторинг осы Саясаттың 14-тармағында көрсетілген ақпаратты жинау, өңдеу, қорыту, талдау және бағалау арқылы жүргізіледі.

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторингті Комплаенс-қызмет тоқсан сайынғы негізде мынадай тәртіппен жүргізеді:

1) осы Саясаттың 14-тармағында көзделген ашық ақпарат көздерінен жинау және жалпылау;

2) жиналған ақпаратты зерделеу және талдау;

3) Қоғам қызметінің белгілі бір саласында сыбайлас жемқорлық көріністеріне ықпал ететін проблемалық мәселелерді айқындау;

4) Қоғам қызметінің тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлей отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторингтің нәтижесін қалыптастыру.

17. Тақырыптық сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері бойынша шешім қалыптастырылады, оған мыналар кіреді:

1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралардың тиімділігін бағалау және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі Қоғам қызметінің тиімділігін арттыру жөніндегі ұсыныстар;

2) Қоғам қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы ұсынымдар.

18. Тақырыптық сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері осы Саясатқа 4-қосымшаға сәйкес есепті тоқсаннан кейінгі айдың бесінші жұмыс күнінен кешіктірілмей ресімделеді және жалпылау үшін Қоғамның Жалғыз акционерінің Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органына және (немесе) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне жіберіледі.

19. Комплаенс-қызмет есепті тоқсаннан кейінгі айдың 30 (отызыншы) күнінен кешіктірілмейтін мерзімде Қоғамның басқармасы мен Директорлар кеңесінің қарауына сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторингтің нәтижелерін ұсынады.

20. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторингтің қорытындылары Қоғамдағы Қоғамдық кеңестің отырыстарында жылына кемінде 1 (бір) рет қаралуы мүмкін.

21. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторингтің нәтижелері сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу үшін, сондай-ақ Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруға бағытталған шараларды жетілдіру мақсатында негіз бола алады.

7-тарау. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау

22. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау мына қағидаттармен жүргізіледі:

- 1) объективтілік;
- 2) сенімділік;
- 3) ашықтық
- 4) жан-жақтылық.

23. Алынып тасталды.

24. Алынып тасталды.

25. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау Қоғамның Директорлар кеңесі бекітетін Комплаенс-қызметтің Жұмыс жоспарында (комплаенс-бағдарламада) көзделген мерзімдерде жылына кемінде 1 (бір) рет Қоғамның сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіруді, бағалауды және талдауды регламенттейтін ішкі құжатта көзделген тәртіппен жүргізіледі.

26. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган Қоғам қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізген жағдайда, сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау ол аяқталған күннен бастап 1 (бір) жыл өткен соң жүргізіледі.

27. Сыбайлас жемқорлықтың жүйелі көріністері болған жағдайда, Қоғамның Басқарма төрағасының шешімі бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау осы Саясаттың 25 және 26-тармақтарында көрсетілген мерзімдер басталғанға дейін немесе кейін жүргізілуі мүмкін.

28. Алынып тасталды.

29. Алынып тасталды.

30. Алынып тасталды.

31. Алынып тасталды.

32. Алынып тасталды.

33. Алынып тасталды.

34. Алынып тасталды.

35. Алынып тасталды.

36. Алынып тасталды.

37. Алынып тасталды.

38. Алынып тасталды.

39. Алынып тасталды.

40. Алынып тасталды.

41. Алынып тасталды.

42. Алынып тасталды.
43. Алынып тасталды.
44. Алынып тасталды.
45. Алынып тасталды.
46. Алынып тасталды.
47. Алынып тасталды.
48. Алынып тасталды.
49. Алынып тасталды.
50. Алынып тасталды.
51. Алынып тасталды.
52. Алынып тасталды.
53. Алынып тасталды.
54. Алынып тасталды.
55. Алынып тасталды.
56. Алынып тасталды.
57. Алынып тасталды.
58. Алынып тасталды.

8-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар

59. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар-Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған қоғам қызметі үшін белгіленген ұсынымдар жүйесі.

60. Қоғамдағы сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік ахуалына қол жеткізу үшін Қоғам қызметкерлері жыл сайын осы Саясатқа 1-қосымшада көзделген нысан бойынша Қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарымен танысқанын растайды.

9-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер

61. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысының өз өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануына әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауына жол бермеу мақсатында аталған тұлғалар Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы Заңының 13, 14, 14-1, 15-баптарында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып өзіне төмендегі бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды:

1) қоғамдағы функционалдық міндеттерді орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асыру;

2) жақын туыстарының, жұбайлары мен жекжаттарының бірлескен қызметіне (жұмысына) жол бермеу;

3) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалану;

4) егер мұндай іс-әрекеттер осы тармақтың бірінші абзацында көрсетілген адамдардың қызметтік өкілеттіктеріне кіретін болса, оларды ұсынған адамдардың пайдасына іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді қабылдау немесе лауазымдық жағдайға байланысты бұл адамдар мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал етуі мүмкін;

5) Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде шоттар (салымдар) ашуға және иеленуге, Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтауға құқығы бар;

6) «Ойын бизнесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ұйғарымға жататын ойын мекемелерінде құмар ойындарға қатысуға және (немесе) бәс тігу,

сол сияқты осы үшін бөлінбеген орындарда немесе Интернет желісін қоса алғанда, телекоммуникация желілерін пайдалану арқылы өткізілетін құмар ойындарға және (немесе) бәс тігуге қатысу.

Қоғамда басқару функцияларын атқаратын тұлғалардың, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысының сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісімі осы Саясатқа 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Қоғамдағы адами ресурстарды басқаруға жауапты құрылымдық бөлімше лауазымға кіріскен күннен бастап 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде тіркейді.

Қоғамда басқару функцияларын атқаратын тұлғалардың, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысының сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы лауазымға қабылданудан бас тартуға не жұмыстан шығаруға (атқаратын лауазымынан босатуға, өкілеттіктерін тоқтатуға) әкеп соғады, оларды қадағаламау жұмыстан шығаруға (атқаратын лауазымынан босатуға, өкілеттіктерін тоқтатуға) негіз болып табылады.

62. ¹Қоғамда басқару функцияларын атқаратын тұлғаның отбасы мүшелері, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысының, егер мұндай әрекеттер (әрекетсіздік) олардың лауазымдық өкілеттіктеріне енсе немесе лауазымдық қалыбына байланысты осындай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал ете алса, материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе қызметтер көрсеткен тұлғалардың пайдасына олардың әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін ұсынылатын материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді алуға құқығы жоқ.

63. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғаларға және сатып алуды, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысына мынаған тыйым салынады:

1) Егер шаруашылық жүргізуші субъектіні басқару немесе басқаруға қатысу Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес олардың лауазымдық міндеттеріне кірмесе, шаруашылық жүргізуші субъектіні басқаруға дербес қатысуға, мүліктік немесе өзге де игіліктер алу мақсатында өзінің қызметтік өкілеттіктерін заңсыз пайдалану жолымен ұйымдардың немесе жеке тұлғалардың материалдық мүдделерін қанағаттандыруға жәрдемдесуге;

2) ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығында ашық және аралық инвестициялық пай қорларының пайларын, ұйымдастырылған бағалы қағаздар нарығындағы облигацияларды, коммерциялық ұйымдардың акцияларын (ұйымдардың дауыс беретін акцияларының жалпы санының 5 (бес) пайызынан аспайтын көлемде жай акциялар) сатып алуды және (немесе) өткізуді қоспағанда, кәсіпкерлік қызметпен айналысуға;

3) педагогтік, ғылыми және өзге де шығармашылық қызметті, резервтегі әскери қызмет өткеруді қоспағанда, ақы төленетін басқа да қызметпен айналысуға тыйым салынады.

64. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысы өздеріне меншік құқығымен тиесілі тұрғын үйді мүліктік жалдауға (жалға алуға) беруге және осындай тапсырудан табыс алуға құқылы.

65. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сонымен қатар сатып алуларды ұйымдастыру және өткізу бойынша шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысы қызметке кіріскен күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен осы функцияларды орындау уақытына өздеріне тиесілі мүлікті сенімгерлік басқаруға беруге міндетті, оны

¹ Отбасы мүшелері деп жұбайы (зайыбы), ата-анасы, балалары, оның ішінде кәмелетке толған балалары мен асырауындағы және онымен тұрақты тұратын тұлғалар түсініледі.

пайдалану ақша, облигациялар, ашық және аралық пай пайларын қоспағанда, табыс алуға әкеп соғады осы тұлғаларға заңды түрде тиесілі инвестициялық қорлар, сондай-ақ мүліктік жалдауға берілген мүлік.

66. Мүлікті сенімгерлік басқаруға арналған шарт нотариаттық куәландыруға жатады.

67. Коммерциялық ұйымдардың акцияларын (жарғылық капиталға қатысу үлестерін) және пайдаланылуы кіріс алуға әкеп соғатын өзге де мүлікті сатып алған жағдайда, облигацияларды, ашық және аралық инвестициялық пай қорларының пайларын қоспағанда, Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сатып алуларды ұйымдастыру және өткізу бойынша шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысы оларды Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен сатып алған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде сенімгерлік басқаруға беруге міндетті.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысы Қоғамдағы адами ресурстарды басқаруға жауапты құрылымдық бөлімшеге мүлікті сенімгерлік басқаруға арналған нотариалды куәландырылған шарттың нотариалды куәландырған көшірмесін нотариалды куәландырылғаннан кейін 10 (он) жұмыс күні ішінде ұсынуға міндетті.

68. Қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын тұлғалардың, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу бойынша шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысының осы Саясаттың 65 және 67-тармақтарында көзделген міндеттемелерді орындамауы олардың тиісті өкілеттіктерін тоқтатуы үшін негіз болып табылады.

69. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысы өздерінің жақын туыстары, жұбайы (зайыбы) және (немесе) жекжаттары атқаратын лауазымдарға тікелей бағынысты лауазымдарды атқара алмайды, сондай-ақ жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) және (немесе) жекжаттарының тікелей бағынысындағы лауазымдарды атқара алмайды.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғаларға, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысына Қоғамның бір алқалы органында (Директорлар кеңесі, Басқарма) өзінің жақын туыстарымен, жұбайымен (зайыбымен) және (немесе) жекжаттарымен лауазымдар атқаруға тыйым салынады.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысы Қоғамның корпоративтік қақтығыстар мен мүдделер қақтығысын реттеу жөніндегі ішкі нормативтік құжатында көзделген тәртіппен осы Қоғамда жұмыс істейтін жақын туыстары, жұбайы және (немесе) жекжаттары туралы Қоғам басшылығын жазбаша нысанда хабардар етуге міндетті.

Саясаттың осы тармағының талаптарын бұзатын Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысы, егер олар көрсетілген бұзушылық анықталған кезден бастап 3 (үш) ай ішінде оны өз еркімен жоймаса, осындай бағыныстылыққа/Қоғамның бір алқалы органында (Директорлар кеңесі, Басқарма) бірлескен жұмысқа жол бермейтін басқа лауазымдарға ауыстырылуы тиіс, ал мұндай ауысу мүмкін болмаған кезде осы қызметкерлердің бірі қызметтен босатылуға немесе аталған функциялардан өзгеше босатылуы тиіс.

70. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғаларға Қазақстан Республикасынан тыс орналасқан шетелдік банктерде шоттар (салымдар) ашуға және олардың болуына, Қазақстан Республикасынан тыс орналасқан шетелдік банктерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтауға тыйым салынады.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар лауазымға орналасқан күннен бастап 6 (алты) ай ішінде Қазақстан Республикасынан тыс орналасқан шетелдік банктердегі шоттарды (салымдарды) жабуға және (немесе) Қазақстан Республикасынан тыс орналасқан шетелдік банктерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтауды тоқтатуға міндетті.

71. Комплаенс-қызмет Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу бойынша шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысының қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қадағалауына мониторингті жүзеге асырады.

72. Осы Саясатта көзделген сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді бұзатын немесе бұзуы мүмкін барлық жағдайлар туралы Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысы және Қоғамда адами ресурстарды басқаруға жауапты құрылымдық бөлімше Комплаенс-қызметті мұндай жағдайлар туралы білген күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде хабардар етеді.

73. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді бұзу фактілері анықталған кезде Комплаенс-қызмет олар анықталған күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде тиісті ақпаратты осы саясатта және қоғамның өзге де ішкі нормативтік құжаттарында көзделген мерзімдерде мұндай бұзушылықтарды жою қажеттігі туралы көрсете отырып, Қоғамның Басқарма төрағасы мен Қоғамдағы адами ресурстарды басқару үшін жауапты құрылымдық бөлімшенің назарына жеткізеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді бұзудың анықталған фактілері және осыған байланысты қабылданатын шаралар туралы ақпарат аудит жөніндегі комитетке және Қоғамның Директорлар кеңесіне ұсынылатын Комплаенс-қызмет жүргізетін жұмыс туралы тоқсан сайынғы есепке міндетті түрде енгізілуге тиіс.

10-тарау. Мүдделер қақтығысының алдын алу және шешу

74. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғаларға, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысына мүдделер қақтығысы болған жағдайда лауазымдық міндеттерді жүзеге асыруға тыйым салынады.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысы мүдделер қақтығысын болғызбау және шешу жөнінде шаралар қабылдауға міндетті.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысы мүдделер қақтығысы туындағаны туралы немесе оның туындау мүмкіндігі туралы тікелей басшыға (бар болса) не Қоғам басшылығына, Комплаенс-қызметке бұл туралы өздеріне белгілі болған бойда жазбаша нысанда, корпоративтік қақтығыстар мен мүдделер қақтығысын реттеу мәселелері бойынша Қоғамның ішкі нормативтік құжатында айқындалған тәртіппен дереу хабарлауға міндетті.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың өтініштері бойынша Қоғамның тікелей басшысы (бар болса) не басшылығы, сондай-ақ сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысы немесе басқа көздерден ақпарат алған кезде корпоративтік қақтығыстар мен мүдделер қақтығыстарын реттеу мәселелері бойынша Қоғамның ішкі нормативтік құжатында айқындалған тәртіппен уақтылы шаралар қабылдауға міндетті.

11-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру

75. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру Қоғамның әрбір басшысы мен қызметкерінің борышы болып табылады және Комплаенс-қызмет Қоғамдағы адами ресурстарды басқаруға жауапты құрылымдық бөлімшемен бірлесіп оларды Саясаттың негізгі талаптарын және оны практикада қолдануды тұрақты оқыту және ақпараттық, ұйымдастырушылық сипаттағы шаралар кешені арқылы жүзеге асырады.

12-тарау. Қаржылық бақылау шаралары

76. Активтер мен міндеттемелер туралы декларацияны қоғамда басқару функцияларын атқаруға байланысты лауазымға орналасуға кандидаттар немесе сатып алуды ұйымдастыру және жүргізу бойынша шешім қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысы, сондай-ақ олардың жұбайлары лауазымға тағайындау құқығы бар Қоғамның лауазымды тұлғасының (органының) лауазымға тағайындау туралы актісі шығарылғанға дейін (декларация табыс етілген айдың бірінші күніндегі жағдай бойынша) ұсынады.

77. Кірістер мен мүлік туралы декларацияны Қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын тұлғалар және Қоғам қызметкерлері мен олардың жұбайлары ұсынады.

78. Активтер мен міндеттемелер, кірістер мен мүлік туралы декларациялар Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес жасалады және Қазақстан Республикасының салық заңнамасында көзделген нысан бойынша, тәртіппен және мерзімдерде ұсынылады.

79. Есепті күнтізбелік жыл ішінде Қазақстан Республикасының салық заңнамасында айқындалған мүлікті сатып алған жағдайда, Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар, сатып алуды ұйымдастыру және жүргізу бойынша шешім қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысы және олардың жұбайлары кірістер мен мүлік туралы декларацияда көрсетілген мүлікті сатып алуға арналған шығыстарды жабу көздері туралы мәліметтерді көрсетеді.

80. Қоғамда басқару функцияларын орындауға байланысты немесе сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөнінде шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімше басшысының лауазымға орналасуға кандидаттардың, сондай-ақ олардың жұбайларының активтері мен міндеттемелері туралы декларацияларды ұсынбауы немесе егер жасалған әрекетте қылмыстық жазаланатын іс-әрекет белгілері болмаса, мұндай декларацияларда мәліметтер толық емес, анық емес болса кандидаттарға тиісті өкілеттіктер беруден бас тартуға негіз болып табылады.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың, сатып алуды ұйымдастыру және өткізу жөніндегі шешімдер қабылдауға уәкілетті құрылымдық бөлімшенің басшысының, сондай-ақ олардың жұбайларының кірістері мен мүлкі туралы декларацияларды ұсынбауы немесе егер жасалған әрекетте қылмыстық жазаланатын іс-әрекет белгілері болмаса, мұндай декларацияларда толық емес, анық емес мәліметтерді ұсынуы Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы кодексінде көзделген жауаптылыққа әкеп соғады.

81. Қоғамдағы адами ресурстарды басқару үшін жауапты құрылымдық бөлімшесі есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 31 (отыз бірінші) желтоқсанынан кешіктірілмейтін мерзімде Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар мен олардың жұбайларының декларацияларында көрсетілген мәліметтерді орналастырады.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар Қоғамдағы адами ресурстарды басқару үшін жауапты құрылымдық бөлімшеге қажетті мәліметтерді есепті күнтізбелік жылдан кейінгі жылдың 1 (бірінші) желтоқсанына дейінгі мерзімде ұсынуға міндетті.

Жариялануға жататын мәліметтер тізбесі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалады.

82. Комплаенс-қызмет Қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың және Қоғам қызметкерлерінің, сондай-ақ олардың жұбайларының активтері мен міндеттемелері, кірістері мен мүлкі туралы декларациялардың уақтылы берілуіне мониторинг пен бақылауды жүзеге асырады.

13-тарау. Сыйға тарту, сыйлықтар, өзге де қызметтер (назар белгілері) қабылдау

83. Қазақстан Республикасының заңнамасына және Іскерлік әдеп кодексіне сәйкес Қоғам Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғаларға және Қоғам қызметкерлеріне, сондай-ақ олардың жақын туыстарына, жұбайлары мен жекжаттарына материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе материалдық сыйақы берген тұлғалардың пайдасына осы тұлғалардың әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін, егер мұндай әрекеттер (әрекетсіздік) осы тұлғалардың қызметтік өкілеттіктеріне кірсе не өзінің лауазымдық жағдайына байланысты мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал ете алса, көрсетілетін қызметтерді алуға тыйым салынады.

84. Сыйлық ретінде Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғаның немесе Қоғам қызметкерінің өзінің лауазымдық өкілеттіктерін пайдалана отырып алған немесе берген әдеттегі бағаны, оның ішінде ақшаны, бағалы қағаздарды және өзге де мүлікті, мүліктік сипаттағы пайдалар мен қызметтерді (жұмыстар, қызметтер, ойын-сауық, демалыс, көлік шығындарын төлеу, кредиттер, жеңілдіктер, мүлікті, оның ішінде тұрғын үйді пайдалануға беру, қайырымдылық салымдары, қайырымдылық және т.б.) төлеу міндеті жоқ материалдық немесе материалдық емес нысандағы кез келген құндылық танылады.

85. Қоғамның басқару функцияларын орындайтын тұлғалар мен қызметкерлерінің және (немесе) олардың отбасы мүшелерінің хабарынсыз келіп түскен сыйлықтар мен ақша Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасында көзделген тәртіппен тиісті уәкілетті мемлекеттік органға өтеусіз берілуге/аударылуға жатады.

86. Алынып тасталды.

87. Қоғам ресми кездесулер және өкілдік шығыстарды жүзеге асыру барысында контрагенттерге сыйлықтарды (кәдесыйларды), егер бұл Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптары сақталған жағдайда, іскерлік ынтымақтастық мақсаттарымен негізделген болса, этикалық деп таниды. Қоғам іскерлік сыйлықтар мен іскерлік қонақжайлылық шығындарына қатысты адалдық пен ашықтық атмосферасын барлық жағынан көтермелейді.

88. Алынып тасталды.

89. Алынып тасталды.

90. Алынып тасталды.

91. Алынып тасталды.

92. Алынып тасталды.

93. Алынып тасталды.

94. Алынып тасталды.

95. Алынып тасталды.

95-1. Сыйлықтар беруге, шақыруларды, іскерлік қонақжайлылық белгілерін және Қоғамның тиісті өкілдік шығыстарын жүзеге асыруға байланысты мәселелерді шешу тәртібі сыйлықтар мен пайданы қабылдауға қатысты сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін іске асыру ықтималдығын барынша азайту мақсатында Қоғамның сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі құжатымен реттеледі.

14-тарау. Сыбайлас жемқорлық көріністері туралы хабарламаларды қарау тәртібі

96. Қоғам қызметкерлерінің және өзге де жеке және (немесе) заңды тұлғалардың комплаенс саласындағы бұзушылықтар туралы ақпаратты хабарлауына арналған «Сенім» жедел желісі» арнасының жұмысын қамтамасыз етеді, оның ішінде:

Сыбайлас жемқорлыққа және алаяқтыққа қарсы іс-қимыл саласындағы Қоғамның ішкі нормативтік құжаттары ережелерінің бұзушылығы;

Қоғам қызметкерлерінің және Қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың сыбайлас жемқорлық, алаяқтық әрекеттер жасауына күдік, ниет және (немесе) фактілер;

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалардың, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға ықпал ететін Қоғам қызметкерлерінің әрекетсіздігі;

сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеу мақсатында Қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын тұлғаларға, Қоғам қызметкерлеріне қандай да бір тұлғаларға жүгіну фактілері;

Қоғамда басқарушылық функцияларды орындайтын кез келген қызметкер немесе тұлға не Қоғамға қатысты Қоғамның контрагентінің қызметкері немесе өкілі жасаған ықтимал алаяқтық және өзге де құқыққа қайшы әрекеттер.

97. «Сенім» жедел желісіне мыналар жатады:

1) Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында көрсетілген «Сенім» жедел желісінің» электрондық поштасы;

2) Қоғамның корпоративтік интернет-ресурсында көрсетілген «Сенім» жедел желісінің» телефоны;

3) Қоғамның корпоративтік Интернет-ресурсында көрсетілген Комплаенс-қызмет қызметкерлерінің электрондық пошталары.

98. Қоғам «Сенім» жедел желісінің жұмыс істеуінің мынадай негізгі қағидаттарын іске асыруға кепілдік береді:

құпиялылық;

анонимділік;

қол жетімділік (хабарламаларды кедергісіз жіберу және алу мүмкіндігі);

жұмыстың үздіксіздігі (24/7 режимінде өтініштерді қабылдау);

жеделдік (хабарламаларды жедел бастапқы талдау және тіркеу).

99. Алынып тасталды.

100. Алынып тасталды.

101. Алынып тасталды.

102. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтың ықтимал жағдайлары, қоғамда басқару функцияларын орындайтын адамның не қоғам қызметкерінің заңсыз әрекеттері туралы әрбір негізделген күдік бойынша алаяқтық мен сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелер бойынша Қоғамның ішкі нормативтік құжатында көзделген тәртіппен қызметтік тергеп-тексеру жүргізілетін болады.

103. Алынып тасталды.

104. Қоғам өтініш берушілерге, егер мұндай хабарламада дайындалып жатқан, жасалып жатқан немесе жасалған сыбайлас жемқорлық және қылмыстық құқық бұзушылық туралы мәліметтер қамтылса, анонимді хабарламаны «Сенім» жедел желісіне жіберу мүмкіндігін қамтамасыз етеді, сондай-ақ хабарламада баяндалған фактілерге/мән-жайларға тексеру жүргізу үшін алынған ақпарат жеткілікті болған жағдайда мұндай хабарламалардың қаралуына кепілдік береді.

105. Алынып тасталды.

106. Қоғам өтініш берушінің санкцияларға және өзге де қолайсыз салдарларға ұшырамауына кепілдік береді, егер ол хабарламаны қасақана ниетсіз адал ниетпен жасаған болса, бірақ ондағы ақпарат хабарламаны қарау нәтижелері бойынша расталмаса.

107. Қоғам ықтимал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, Қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын тұлғаның не Қоғам қызметкерінің заңсыз әрекеттері туралы оның еңбек қатынастары саласындағы құқықтары мен заңды мүдделері бұзылады деп қорықпай құпия хабарлауды көтермелейді. Алайда, егер мұндай хабарламаны Қоғам қызметкері қасақана жалған ниетпен жасағаны анықталса (зиян келтіру, жала жабу, қандай да бір артықшылықтар алу немесе жауапкершіліктен құтылу мақсатында), онда мұндай қызметкерге Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына немесе Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес ықпал ету шаралары қолданылатын болады.

108. Қоғам сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсеткен (көрсететін) Қоғам қызметкерлері мен өзге тұлғалардың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қудалау мен кемсітушіліктен зардап шекпейтініне кепілдік береді.

109. Қоғам қызметкерлеріне және Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) тұлғаларға уәкілетті мемлекеттік органдар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарламаны қабылдаған күннен бастап 3 (үш) жыл ішінде немесе тұлға сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсеткен сәттен бастап еңбек қатынастары саласындағы құқықтар мен заңды мүдделерді бұзудан қорғау қамтамасыз етіледі.

110. Қоғамның қызметкерлері және бұдан бұрын Қоғамның қызметкерлері болып табылатын, Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) тұлғалар тарабы болып табылатын жеке еңбек дауын Қоғамның келісу комиссиясы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қарайды және шешеді.

111. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленгендерден басқа, Қоғам қызметкерлерін және Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа немесе алаяқтыққа қарсы іс-қимылда жәрдемдесетін (жәрдемдескен) тұлғаларды қорғауды және қудалаудың болмауын қамтамасыз ету кепілдіктері осы Саясаттың 14-қосымшасында келтірілген.

112. Алынып тасталды.

113. Алынып тасталды.

114. Қоғамның барлық деңгейлерінің басшыларына Қоғам қызметкерлерінің «Сенім» сенім желісін пайдалануына кедергі жасауға немесе шектеуге және (немесе) «Сенім» сенім желісіне жүгінген Қоғам қызметкерлерінің лауазымын төмендетуді, жұмыстан шығаруды, сыйлықақыдан айыруды/азайтуды, оларға қатысты қандай да бір шешім қабылдауда біржақтылық көрсетуді қоса алғанда, қандай да бір санкцияларға және өзге де қолайсыз салдарға ұшыратуға, осындай қызметкерлерді кез келген нысанда қудалау тыйым салынады. «Сенім» жедел желісіне жүгінген Қоғам қызметкеріне санкциялар немесе өзге де қолайсыз салдарлар қолданылған жағдайда, Қоғам қызметкері бұл туралы «Сенім» жедел желісіне хабарлауы мүмкін.

114-1. «Сенім» жедел желісі» арнасының жұмыс істеу тәртібі, сыбайлас жемқорлық мінез-құлық немесе алаяқтық белгілері туралы ақпаратты алу және өңдеу, хабарланған фактілерге ден қою рәсімдері Қоғамның сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі құжатымен реттеледі.

15-тарау. Жауапкершілік

115. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар және Қоғам қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес қылмыстық, әкімшілік жауапкершілікті көтереді.

116. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін қылмыстық және әкімшілік жауапкершілік шаралары қолданылған Қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын тұлғалар және Қоғам қызметкерлері Қоғамға келтірілген материалдық залалды өтеу жауапкершілігінен босатылмайды.

117. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар және Қоғам қызметкерлері осы Саясат және ПҚМЖ талаптарының сақталуы үшін дербес жауапкершілік көтереді.

118. Осы Саясаттың талаптарын бұзғаны үшін Қоғам қызметкерлері Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында көзделген жауапкершілікті көтереді.

119. Қоғамның Басқарма төрағасы бағынысты қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауының алдын алу жөніндегі лауазымдық міндеттерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес тәртіптік жауапкершілік көтереді.

16-тарау. Қорытынды ережелер

120. Осы Саясатта реттелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған тәртіппен шешіледі.

121. Егер осы Саясаттың жекелеген ережелері Қазақстан Республикасы заңнамасының нормаларына қайшы келген жағдайда, кейіннен осы Саясаттың ережелерін сәйкес келтіре отырып, Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормаларын басшылыққа алу қажет.

122. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерін регламенттейтін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда, осы Саясаттың нормалары Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін бөлігінде қолданылады.

123. Қоғамда басқарушы функцияларын орындайтын тұлғалар мен қызметкерлері саясат қабылданған күннен бастап, ал Қоғамда лауазымдық және (немесе) еңбек міндеттерін атқару басталған сәттен бастап жаңадан қабылданған тұлғалар өздерінің зерттегендерін растауға және Саясатты адал орындауға міндеттенеді.

124. Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар және Қоғам қызметкерлерінің саясатты зерделеу және ұстану туралы растаулары осы Саясатқа 2-қосымшада көзделген нысанға сәйкес растаушы тұлғаның қолын қою арқылы қағаз жеткізгіште немесе растаушы тұлғаның электрондық-цифрлық қолтаңбасымен куәландырылған Қоғамның ақпараттық жүйесінде қалыптастырылған электрондық құжат түрінде ресімделеді.

125. Комплаенс-қызмет Қоғамдағы басқару функцияларын орындайтын тұлғалардан және Қоғам қызметкерлерінен, сондай-ақ Қоғамның жаңадан қабылданған қызметкерлерінен саясатты зерделеу және ұстану туралы растаулардың уақтылы және тиісінше алынуын бақылайтын Қоғамның жауапты құрылымдық бөлімшесі болып табылады.

126. Қоғамның басқарушылық функцияларын орындайтын адамдар мен қызметкерлері «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен қаржылық бақылауды қабылдау, сондай-ақ Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес салық декларацияларын беру жөнінде шаралар қабылдауға міндетті.

**«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі»
акционерлік қоғамының
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 10-бабының 2-тармағына, Қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына, Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес әзірленді және Қоғам қызметінде тыйым салу, шектеулер мен рұқсаттар жүйесін білдіреді.

2. Қоғамдық қатынастар саласының атауы: Қоғамның сақтандыру немесе кепілдік беру жөніндегі қызметтерді (өнімдерді) ұсыну барысында туындайтын клиенттермен қатынастар.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар Қоғам қызметкерлеріне өздерінің еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттері мен функцияларын жүзеге асыру кезінде мінез-құлықтың құндылық және моральдық сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағдарлары жүйесін құру арқылы Қоғамдағы сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік ахуалына қол жеткізуге бағытталған.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың міндеттері:

1) еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерін жүзеге асыру кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру және Қоғам қызметкерлерінің жауапкершілігін арттыру;

2) сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың жағымсыз салдарын болдырмау;

3) Қоғам қызметінің тиімділігі мен ашықтығын арттыру.

5. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар Қоғам қызметкерлерінің белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және Қоғам қызметіндегі сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

6. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды Қоғамның барлық қызметкерлері орындауға міндетті.

7. Қоғамның әрбір қызметкері осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттардың талаптарын орындамағаны не тиісінше орындамағаны үшін дербес жауапкершілік көтереді.

2-тарау. Қоғам қызметкерлерінің мінез-құлық (іс-қимыл) қағидалары

1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартпен қозғалатын салада жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру кезінде Қоғам қызметкері мынаған міндетті:

1) заңдылық қағидатын, Қазақстан Республикасы Конституциясының, заңдарының және өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын басшылыққа алуға, Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын қатаң сақтауға;

2) Қоғамның қызметтерін (өнімдерін) көрсету барысында Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында көзделмеген мәліметтер мен құжаттарды талап етуге жол бермеу;

3) азаматтар мен заңды тұлғалардың құқықтарының, бостандықтары мен заңды мүдделерінің сақталуын және қорғалуын қамтамасыз ету, азаматтардың өтініштерін Қазақстан Республикасының заңнамасында және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде қарау, олар бойынша қажетті шаралар қабылдау;

4) «Сенім» жедел желісі» арналары бойынша Комплаенс-қызметті не өзге тәсілмен сыбайлас жемқорлықтың белгілі болған көріністері туралы, соның ішінде өтініштерді қарау кезінде әрекеті (әрекетсіздігі) үшін қандай да бір пайда алуға итермелеу туралы дереу хабардар етуге міндетті.

5) Қоғамның қызметтерін алуға өтініш берушілермен қызметтік емес қатынастарға түспеу;

6) саяси партиялардың, қоғамдық және діни бірлестіктердің қызметінен бейтарап және тәуелсіз болу;

7) Қоғам көрсететін қызметтердің сапасын арттыру жөнінде тұрақты негізде шаралар қабылдау;

8) еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерін атқару кезінде алынатын құпия мәліметтерді жария етпеуге, сақтандыру құпиясының, коммерциялық құпияның, заңмен қорғалатын өзге де ақпараттың сақталуын қамтамасыз етуге және осы ақпаратты мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу мақсатында пайдаланбау;

9) тікелей немесе тура басшыға не Комплаенс-қызметке мүдделер қақтығысының туындағаны, еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерін атқару кезінде жеке мүдделілігі туралы, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға және сыйлықтар алуға итермелеу туралы баяндау;

10) Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес мүдделер қақтығысын жою жөнінде шаралар қабылдау;

11) егер тікелей басшының өзі мүдделер қақтығысына қатысса, жоғары тұрған басшыға хабарласу керек;

12) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуға белсенді қатысуға және Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасының сақталуына дербес жауапты болуға;

13) әріптестерден сыбайлас жемқорлыққа қарсы жоғары құқықтық мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

14) жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыруын қиындататын әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеу;

15) басқа тұлғаларды сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндірмеу;

16) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды заңсыз алу немесе алып қою мақсатында Қоғамның өз қызметтерін орындауы кезінде туындайтын құқықтық қатынастар бойынша шешім қабылдайтын тұлғаларға ықпал ету үшін қызметтік жағдайды пайдаланбау;

17) заңды және жеке тұлғалардың ақшалай қаражатын, қызметтерін, сыйлықтарын, тауарларын қоса алғанда, өзінің еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерін атқарғаны үшін сыйақы қабылдамау.

2. Өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде барлық деңгейдегі басшыларға талап қойылады:

1) бос лауазымға тағайындау үшін кандидаттарды іріктеу кезінде меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету; ерлі-зайыптылық, жақын туыстық белгілері бойынша (ата-аналары (ата-анасы), балалары, асырап алушылары, асырап алынғандары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, аталары, әжелері, немерелері), жекжаттары (басқа жұбайының жақын туыстары) бойынша кандидаттарды іріктеу жағдайларына жол бермеу;

- 2) бағынысты қызметкерлердің міндеттері мен қызметтік өкілеттіктерінің көлемін дәл анықтау;
- 3) бағыныстағы жұмыскерлер арасында еңбек жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;
- 4) бағынысты қызметкерлер қызметінің нәтижелерін бағалау, сондай-ақ көтермелеу және жазалау шараларын қолдану кезінде әділдік пен объективтілік таныту;
- 5) қарамағындағы қызметкерлерге анық орындалмайтын немесе олардың қызметтік міндеттерінің шегінен шығатын өкімдерді, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін өкімдерді бермеу;
- 6) қызметтік емес сипаттағы мәселелерді шешу, жеке тапсырмаларын орындау кезінде қарамағындағы қызметкерлердің қызметіне ықпал ету үшін қызметтік жағдайды пайдаланбауға;
- 7) бағынысты қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға мәжбүрлемеу;
- 8) қарамағындағылар мен басқа да қызметкерлер тарапынан Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасы нормаларын бұзу фактілеріне жол бермеуге және жолын кесу;
- 9) қарамағындағы қызметкердің өзінің қызметтік міндеттерін орындау барысында туындаған мүдделер қақтығысын реттеу жөнінде уақтылы кешенді шаралар қабылдау;
- 10) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөнінде жан-жақты шаралар қабылдау;
- 11) қарамағындағы қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауына ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою;
- 12) қарамағындағы қызметкерлерді қызметтік емес немесе жеке тапсырмаларды орындау үшін тартуға жол бермеу;
- 13) өзінің мінсіз мінез-құлқымен бағынысты қызметкерлерге үлгі көрсетуге міндетті;
- 14) өзіне немесе үшінші тұлғаларға пайда алу мақсатында еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерді жүзеге асыру кезінде қызметтік жағдайын пайдаланбау;
- 15) жоғары тұрған, төмен тұрған не онымен лауазымдық міндеттері бойынша өзге де тәуелді тұлғамен ақшалай немесе өзге де мүліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспау.

3. Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарының жобаларын дайындау кезінде Қоғамның қызметкері мынаған міндетті:

- 1) Қоғам қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық және өзге де құқыққа қайшы сипаттағы құқыққа қарсы іс-әрекеттер жасауына және оларда тиісті ескерту шараларын көрсетуге ықпал ететін жағдайлар мен себептерді тудыратын сыбайлас жемқорлық факторларын анықтау тұрғысында Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарының жобаларына сараптама жүргізу шараларын қабылдау;
- 2) Қоғамның бұдан бұрын қабылданған ішкі нормативтік құжаттары бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг және сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезінде жәрдем көрсету. Оларда сыбайлас жемқорлық факторлары анықталған жағдайда оларды жою шараларын қабылдау.

4. Өз міндеттерін жүзеге асыру кезінде туындайтын өзге де өзара қарым-қатынастар кезінде Қоғам қызметкері мынаған міндетті:

- 1) Қоғамның беделін түсіретін іс-әрекеттер жасауға жол бермеу;
- 2) еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерін атқару кезінде жеке және (немесе) пайдакүнемдік мүдделерді басшылыққа алмау;
- 3) әріптестер мен басшыларға өзара қарым-қатынастардың белгіленген тәртібін бұзатын, олардың бейтарап қызметтік шешім қабылдауына ықпал етуі мүмкін заңсыз өтініштермен жүгінуден бас тарту;

4) мүдделер қақтығысының, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың туындау себептері мен жағдайларын және олардың салдарын жою жөнінде тұрақты негізде шаралар қабылдау;

5) еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерін атқару шеңберінде белгілі болған материалдық-техникалық, қаржылық және ақпараттық қамтамасыз ету құралдарын, сондай-ақ Қоғамның өзге де мүлігін және қызметтік ақпаратты қызметтік емес мақсаттарда пайдаланбау;

6) еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерін орындау кезінде Қоғамның Іскерлік әдеп кодексінің талаптарын сақтау;

7) егер жақын туыстық және отбасылық қатынастардағы тұлғаларға тікелей бағынумен немесе бақылаумен байланысты болса, лауазымға тағайындалудан бас тарту.

5. Тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алу саласындағы функцияларды жүзеге асыру кезінде Қоғам қызметкері мынаған міндетті:

1) жеке пайда табумен байланысты кәсіпкерлік және өзге де қызметті жүзеге асыруда ешкімге жәрдем көрсетпеу;

2) тендерлік/сараптамалық комиссияның қызметіне және тендерлік/сараптамалық комиссияның шешім қабылдауына қандай да бір қысым көрсетпеу;

3) әлеуетті өнім берушілерге Қоғамның тауарларын, жұмыстары мен қызметтерін сатып алу рәсімдеріне қатысу кезінде адал бәсекелестікті қамтамасыз ету үшін тең мүмкіндіктер беру;

4) Қоғамның сатып алу процестерінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету;

5) Қоғамның тауарларын, жұмыстары мен қызметтерін сатып алу кезінде сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;

6) «Сенім» жедел желісі» арналары бойынша басшылықты және Комплаенс-қызметті не өзге тәсілмен сыбайлас жемқорлықтың белгілі болған көріністері туралы, сондай-ақ жеке және (немесе) заңды тұлғалардың өтініштерін қарау кезінде әрекеті (әрекетсіздігі) үшін қандай да бір пайда алуға итермелеу туралы дереу хабардар етуге міндетті.

Нысан

РАСТАУ

Осы нысанды «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын (бұдан әрі - Саясат) мұқият зерделегеніңізді, түсінгеніңізді және адал ұстануға міндеттенгеніңізді растау үшін пайдаланыңыз.

Қоғамда басқару функцияларын орындайтын тұлғалар және «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - Қоғам) қызметкерлері Комплаенс-қызметке Саясат қабылданған күннен бастап, ал жаңадан қабылданған тұлғалар - Қоғамда еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерін атқару басталған сәттен бастап осы толтырылған және қол қойылған нысанды жіберуге міндетті.

<p><i>Осы нысанды толтырып, ЭЦҚ-мен қол қойып, оны Комплаенс-қызметке жіберіңіз. ЭЦП болмаған жағдайда, қол қойылған нысанды Комплаенс-қызметке басып шығарылған түрде жіберіңіз</i></p>	<p>Қоғамда еңбек және (немесе) лауазымдық міндеттерді орындау басталған сәттен бастап Сіз Саясатты мұқият зерделеуге, түсінуге және адал ұстануға міндеттісіз.</p> <p>Сіздің растауыңыз</p> <p><i>(Тиісті ұяшықтарды белгілеңіз)</i></p>		
		<p>Мен ПҚМЖ саясаты мен талаптарын зерттеп, түсінгенімді растаймын.</p>	
		<p>Мен ПҚМЖ саясаты мен талаптарын адал орындауға міндеттенемін.</p>	
		<p><i>Мұнда қол қойыңыз</i></p>	
		<p><i>Аты-жөні</i></p>	
		<p><i>Қолы</i></p>	<p><i>Күні</i></p>

**Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы
келісім**

Мен, (аты-жөні) _____, «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамында атқаратын лауазымым _____, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабының 1-тармағына сәйкес, сондай-ақ «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының талаптарын сақтау мақсатында өзіне мынадай сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдаймын:

1) Қоғамда функционалдық міндеттерді орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асыру;

2) жақын туыстарының, жұбайлары мен жекжаттарының, оның ішінде бір құрылымдық бөлімшеде бірлескен қызметіне (жұмысына) жол берілмеуі және егер лауазымы жақын туыстарының, жұбайының (зайыбының) және жекжаттарының лауазымдарымен функционалды (бизнес-процестер мен рәсімдер бойынша) байланысты болса, әр түрлі бөлімшелерде де, тікелей бағынысында жақын туыстары, жұбайының (зайыбының) және (немесе) жекжаттарының болуы;

3) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалану;

4) егер мұндай іс-әрекеттер немесе пайдасына іс-әрекеттер (әрекетсіздік) үшін материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе көрсетілетін қызметтер қабылданса немесе лауазымдық жағдайға байланысты бұл тұлғалар мұндай әрекеттерге (әрекетсіздікке) ықпал ете алса;

5) Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде шоттар (салымдар) ашуға және иеленуге, Қазақстан Республикасынан тысқары жерлерде орналасқан шетелдік банктерде қолма-қол ақша мен құндылықтарды сақтауға құқығы бар;

6) «Ойын бизнесі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ұйғарымға жататын ойын мекемелерінде құмар ойындарға қатысуға және (немесе) бәс тігу, сол сияқты осы үшін бөлінбеген орындарда немесе Интернет желісін қоса алғанда, телекоммуникация желілерін пайдалану арқылы өткізілетін құмар ойындарға және (немесе) бәс тігуге қатысу.

Мен Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасында белгіленген талаптарды қатаң сақтауға міндеттенемін.

Мен Қоғам басшылығына Қоғамда жұмыс істейтін жақын туыстары, жұбайы және (немесе) жекжаттары туралы жұмысқа қабылданғанға дейін немесе осындай жағдай туындаған күннен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде жазбаша түрде хабарлауға міндеттенемін. Егер мен көрсетілген бұзушылықты анықтаған сәттен бастап 3 (үш) ай ішінде өз еркіммен осындай бұзушылықты жоймасам, онда мен Қоғамның бір алқалы органында осындай бағыныстылықты/бірлескен жұмысты болдырмайтын лауазымға ауыстырылатынымды, ал мұндай ауыстыру мүмкін болмаған жағдайда, осындай қызметкерлердің бірі лауазымнан босатылуға немесе аталған функциялардан босатылуға жататыны туралы хабардармын.

Мен Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзған жағдайда мені Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен жауапқа тартуға, оның ішінде атқаратын қызметінен босатуға болатындығы туралы хабардар етілдім.

Менің шотыма немесе менің отбасымның мүшелерінің ²шоттарына біздің келісімімізсіз түскен ақша, сондай-ақ мен немесе олар Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңның 1-тармағының 4) тармақшасын және 12-бабы 5-тармағын бұза отырып алған қаражат олар анықталғаннан кейін екі аптадан аспайтын мерзімде, тиісті мемлекеттік кіріс органына осындай қаражаттың түсу мән-жайлары туралы түсініктеме бере отырып, республикалық бюджетке аударылуға жататыны туралы хабардар етілдім.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңның 1-тармағының 4) тармақшасын және 12-бабы 5-тармағын бұза отырып, мен немесе менің отбасы мүшелерім білместен келіп түскен, сондай-ақ мен және олар алған сыйлықтар сыйлық алған күннен бастап немесе маған немесе бізге сыйлық алу туралы белгілі болған күннен бастап күнтізбелік 7 (жеті) күн ішінде мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органға өтеусіз берілуге жататыны туралы, ал аталған тұлғаларға көрсетілген қызметтер сол жағдайларда қызмет көрсетілген күннен бастап күнтізбелік 7 (жеті) күн ішінде не қызмет көрсету туралы маған белгілі болған күннен бастап республикалық бюджетке ақша аудару жолымен төленуге тиіс екені туралы хабардармын.

Бұл ретте сыйлықты мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органға берген тұлға жоғары тұрған лауазымды тұлғаны хабардар ете отырып, оны мемлекеттік мүлікті басқару жөніндегі уәкілетті органмен жасалатын сатып алу-сату шарты негізінде «Қазақстан Республикасындағы бағалау қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес айқындалған күн бойынша сатып алуға құқылы. Сыйлықтарды сатудан түскен ақша республикалық бюджетке аударылады.

Қоғам Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының талаптарын сақтаған жағдайда, менің дербес деректерімді жинауға, сақтауға, өңдеуге және трансшекаралық беруге қатысты Қоғамға қандай да бір шағымым болмайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамау лауазымға қабылдаудан бас тартуға не лауазымнан босатуға (атқаратын лауазымынан босатуға, өкілеттігін тоқтатуға) әкеп соғатыны, оларды сақтамау жұмыстан шығаруға (атқаратын лауазымынан босатуға, өкілеттігін тоқтатуға) негіз болып табылатыны маған хабарланды.

Лауазымды тұлғаның қолы _____ күні _____

² Отбасы мүшелері деп жұбайы (зайыбы), ата-анасы, балалары, оның ішінде кәмелетке толған балалары мен асырауындағы және онымен тұрақты тұратын тұлғалар түсініледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторинг қорытындылары бойынша аналитикалық есеп

I. Кіріспе бөлім

1. Қызметі бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторинг жүргізілген квазимемлекеттік сектор субъектісінің қызмет саласының атауы:

_____.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторинг жүргізілді: жеке / заңды тұлға, электрондық пошта мекенжайы, телефон нөмірі

_____.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыптық мониторинг жүргізу кезеңі: басталды ____ аяқталды ____.

II. Ақпараттық-аналитикалық бөлімі

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ қызметінде сыбайлас жемқорлықтың жағдайы мен туындау себептерін сипаттайтын сан және сапалық көрсеткіштер.

III. Қорытынды бөлім

Қорытындылар. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі құқық қолдану практикасының тиімділігін өлшеуге мүмкіндік беретін сан және/немесе сапалық көрсеткіштер және осы Саясаттың 17-тармағына сәйкес шешім.

Комплаенс-қызмет қызметкерінің лауазымы

Аты-жөні

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
5-қосымша

Алынып тасталды

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
6-қосымша

Алынып тасталды

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
7-қосымша

Алынып тасталды

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
8-қосымша

Алынып тасталды

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
9-қосымша

Алынып тасталды

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
10-қосымша

Алынып тасталды

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
11-қосымша

Алынып тасталды

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
12-қосымша

Алынып тасталды

Алынып тасталды

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ қызметкерлерін және «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ-та сыбайлас жемқорлыққа немесе алаяқтыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) тұлғаларды қорғауды және қудалаудың болмауын қамтамасыз ету кепілдіктері

1. Осы «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ (бұдан әрі - Қоғам) қызметкерлерін және «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ-та сыбайлас жемқорлыққа және (немесе) алаяқтық жағдайларына қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) тұлғаларды қорғауды және қудалаудың болмауын қамтамасыз ету кепілдіктері (бұдан әрі-Кепілдіктер) «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының ережелерін және «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ-та сыбайлас жемқорлық пен алаяқтықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықты ескере отырып, Қоғам қызметкерлерін және Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа және (немесе) алаяқтық жағдайларына жәрдемдесетін (көрсеткен) өзге де тұлғалардың қорғалуын қамтамасыз ету мақсатында Қоғам үшін ең төменгі талаптарды белгілейді.

2. Осы Кепілдіктер Қоғам қызметкерлеріне және Қоғаммен тікелей немесе жанама өзара іс-қимыл нәтижесінде Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа және (немесе) алаяқтық жағдайларына қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) тұлғаларға қолданылады.

3. Қоғамдағы ықтимал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар және (немесе) алаяқтық жағдайлары туралы ақпаратты жасырын түрде хабарлайтын немесе жария ететін, бірақ кейіннен анықталған және қудалауға ұшыраған тұлғаларға, сондай-ақ осы ақпарат қасақана ниет білдірмеген және көрінеу жалған болып табылмаған жағдайда, осы кепілдіктер де қолданылады.

4. Осы кепілдіктер Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық және (немесе) алаяқтық фактісі туралы қасақана ниетпен жалған ақпарат хабарлайтын, Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта болатын тұлғаларға қолданылмайды.

5. Қоғам Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген шаралардан басқа, сондай-ақ Қоғам қызметкерлерін және Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және (немесе) алаяқтық жағдайында жәрдемдесетін (жәрдемдескен) өзге де тұлғаларды қудалаудың немесе кемсітудің мынадай шараларынан қорғауға кепілдік береді:

- 1) қызметтен шеттету, жұмыстан шығару немесе басқа да баламалы шаралар;
- 2) лауазымын төмендету немесе лауазымын көтеруден бас тарту;
- 3) басқа жұмысқа ауысу, жалақыны немесе сыйлықақыны азайту, жұмыс уақытын өзгерту;
- 4) әлеуметтік қолдауды немесе оқытуды тоқтата тұру;
- 5) жұмыс орнынан тиімділікті немесе сипаттаманы теріс бағалау;
- 6) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қалыптастырылған келісу комиссиясының шешімінсіз қандай да бір тәртіптік шара қолдану немесе қабылдау;
- 7) мәжбүрлеу, қорқыту, қудалау немесе остракизм;
- 8) әртүрлі нысандардағы кемсітушілік немесе әділетсіз қарым-қатынас;
- 9) егер қызметкердің немесе тұлғаның еңбек немесе шарттық қатынастарды жалғастыруға заңды негіздері болған жағдайда, еңбек шартын немесе азаматтық-құқықтық сипаттағы шартты ұзартудан бас тарту немесе мерзімінен бұрын бұзу;

10) бұқаралық ақпарат құралдары мен әлеуметтік желілерді қоса алғанда, тұлғаның беделіне зиян келтіру;

11) салалық немесе салалық бейресми немесе ресми келісім негізінде қара тізімге енгізу:

болашақта осы секторда немесе салада жұмысқа орналасу кезінде тұлға үшін кедергілердің туындауы;

Қоғам әсер ететін секторда немесе салада тауарларды, жұмыстарды немесе қызметтерді ұсынудан бас тарту;

12) егер тұлғаның оларды алуға заңды негіздері болса, Қоғамның қызметтерін көрсетуден бас тарту;

13) егер тұлғаның шарттық қатынастарды жалғастыруға заңды негіздері болса, тауарларды, жұмыстарды немесе көрсетілетін қызметтерді жеткізуге арналған шартты мерзімінен бұрын бұзу немесе бұзу.

6. Қоғамның қызметкерлері және Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және (немесе) алаяқтық жағдайында жәрдемдесетін (жәрдемдескен) немесе осы хабарлама үшін қудалауға немесе кемсітуге ұшыраған тұлғалар консультация алу және қорғау үшін Қоғамның Комплаенс-қызметіне жеке өзі немесе «Сенім» жедел желісінің арналарымен хабарлама жолдау арқылы жүгінуге құқылы.

7. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлау немесе сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған іздеудегі тұлғаның орналасқан жері туралы ақпарат беру немесе Қоғамдағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықты және (немесе) алаяқтық жағдайларын анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу үшін маңызы бар (маңызы болған) өзге де жәрдем көрсету мақсатында Қоғам қызметкерлерінің немесе бұдан бұрын Қоғам қызметкерлері болып табылған тұлғалардың өтініші туралы ақпараттың құпиялылығы Қоғамның осы қызметкерінің немесе тұлғаның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсетуі туралы ақпаратты жария етпеу туралы жасалған келісімі болған кезде қамтамасыз етіледі.

8. Қоғамның қызметкерлері және бұдан бұрын Қоғамның қызметкерлері болып табылатын, Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) тұлғалар тарабы болып табылатын жеке еңбек дауын Қоғамның келісу комиссиясы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қарайды және шешеді.

9. Қоғам қызметкерлеріне және Қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдем көрсететін (көрсеткен) тұлғаларға уәкілетті мемлекеттік органдар сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарламаны қабылдаған күннен бастап 3 (үш) жыл ішінде немесе тұлға сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға өзге де жәрдем көрсеткен сәттен бастап еңбек қатынастары саласындағы құқықтар мен заңды мүдделерді бұзудан қорғау қамтамасыз етіледі.

«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына
15-қосымша

Алынып тасталды

SWOT-талдау (нысан)

«Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ-тың парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесінің ішкі және сыртқы факторларын талдау

Парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесінің ішкі және сыртқы факторларын талдау (ұйымның контексті) Қоғамның парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесіндегі мақсаттарға жету қабілетіне әсер ететін ішкі ортаның күшті және әлсіз жақтарын, мүмкіндіктері мен сыртқы ортаға төнетін қауіптерді SWOT талдауы түрінде ұсынылған.

Ішкі жағы	Күшті жақтары	Әлсіз жақтары
Сыртқы жағы	Мүмкіндіктер	Қауіптер

«Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ-тың Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына 17-қосымша

«Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамындағы мүдделі тараптардың, олардың ПҚМЖ бойынша үміттері мен талаптарының тізбесі

№	Мүдделі тарап	Үміттер	Қойылатын талаптар
1	Жалғыз акционер	Қызметтің ашықтығы, активтердің сақталуы	Ішкі бақылаудың тиімді жүйесі және ПҚМЖ, қабылданатын шаралар бойынша есептілік
2	Басқару органы	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын сақтау, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз ету	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың болуы, ПҚМЖ енгізу және нәтижелілігі, тұрақты мониторинг және есептілік
3	Менеджмент	Беделді қолдау және заңнаманы сақтау	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне талдау және бағалау жүргізу, оқыту, ПҚМЖ-ны Қоғамның бизнес-процестеріне интеграциялау
4	Персонал	Жұмысқа қабылдаудың, мансап сатысы бойынша ілгерілеудің, сыйақы берудің және тәртіптік шараларды қолданудың, қысым мен кемсітушіліктен қорғаудың адал және ашық рәсімдері	Нақтыланған рәсімдер, тұрақты оқыту және ақпараттандыру, бұзушылықтар туралы хабарлауға арналған арнаның болуы және ақпараттандырушыларды қорғауды қамтамасыз ету
5	Клиенттер	Қызметтерге қол жеткізудің тең, ашық шарттары	Фаворитизмнің болмауы, ашық қағидалар мен іріктеу критерийлері
6	Мемлекеттік органдар	Заңнаманың, нормативтік актілердің талаптарын орындауды қамтамасыз ету	ПҚМЖ енгізу, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша есептілік, тексерулер жүргізу кезіндегі ашықтық
7	Холдингтің еншілес ұйымдары	Бірыңғай этиканы сақтау	Холдингтің сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттары мен қағидастарын қолдану, тәжірибе алмасу
8	Бәсекелестер	Адал бәсекелестік, жосықсыз басымдықтың болмауы	Ережені теріс пайдаланудың болмауы, сыбайлас жемқорлық лоббизміне жол бермеу

9	Қоғам серіктестері	Мәмілелердің ашықтығы, қарым-қатынастардың сенімділігі	Шарттардағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы ескертпелер, контрагенттерді тексеру рәсімдері
10	Экспорттық-кредиттік агенттіктер	Халықаралық стандарттарға сәйкестігі	ISO 37001 немесе осыған ұқсас жүйенің талаптарына сәйкес енгізілген және сертификатталған ПҚМЖ болуы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары туралы ақпаратқа қол жеткізу
11	Халықаралық қаржы институттары	ESG-тұрақтылық, транспаренттілік	Комплаенс және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын көрсету, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шараларды ашу
12	Қаржы институттары	Өзара әрекеттесу кезінде тәуекелдерді азайту, тәуекелдерді басқару	Операциялардың ашықтығы, беделді орнықтылық, сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жүйесінің болуы
13	Өнім берушілер	Адал тендерлік рәсімдер, сыбайлас жемқорлыққа мәжбүрлеуден қорғау	Ашық сатып алу және қабылдау рәсімдері, шарттардағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы ережелер, бұзушылықтар туралы хабарлауға арналған арнаның болуы және ақпарат берушілерді қорғауды қамтамасыз ету
14	Шетелдік контрагенттер	Заңнаманың сақталуы, халықаралық стандарттарға сәйкестігі	Ішкі бақылаудың болуы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шараларды ашу, бұзушылықтар туралы хабарлауға арналған арнаның болуы және ақпарат берушілерді қорғауды қамтамасыз ету
15	Қоғамдық ұйымдар	Ақпараттың ашықтығы	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шараларды жариялау, талқылауға қатысу, әлеуметтік есептілік
16	Қоғамдық кеңес	Ашықтық пен жауапкершілікті бақылау	Ақпараттандыру арналарының болуы, қабылданған шаралар бойынша мәліметтер беру
17	Тұрғындар	Мемлекеттік ресурстарды пайдаланудың әділдігі	Әлеуметтік есеп беру, ашықтық

18	Бұқаралық ақпарат құралдары	Сенімді ақпаратқа қол жеткізу, қызметтің ашықтығы	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шаралары туралы ақпаратты еркін тарату, БАҚ сұрауларына жауап беру
----	-----------------------------	---	--

«Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ-тың Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына 18-қосымша

Нысан

*«Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі»
акционерлік қоғамы басқармасының
« ____ » _____ жылғы № ____ шешімімен
бекітілді*

«Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ-та Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттар және оларға қол жеткізуді жоспарлау

№ р/с	Іс-шараның атауы	Жауапты	Іс-шараны орындау мерзімі	Мақсатқа жетуді бағалау әдісі
Мақсат № _:				
1				
2				
...				

Келісу парағы

Жоба бойынша: «Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты

Әзірлеуші: Комплаенс-қызмет.

ІНҚ иесі: Комплаенс-қызмет.

Лауазымның атауы	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Қолы	Қол қойылған күні
Тәуекелдерді басқару департаментінің директоры	Л.Г. Шабарбаева		
Құқықтық қамтамасыз ету департаментінің директоры	С.К. Нурмухамбетов		
Жобалық басқару және ақпараттық технологиялар департаментінің директоры	М.С. Туякбаев		

Комплаенс-қызмет басшысы _____ **А. Жакаева**

Орынд.: Б. Туменбаев

Ішкі нөмірі 183